

THEATRALE RONDLEIDING HELP DE MUZIEK IS ZOEK! IN STIJL NAAR HET MUSEUM! (GROEP 1 EN 2)

Susanna van Collen-Mogge met haar dochter, Hermanus Numan, 1776

Boerengezin, Christina Chalon, 1758 - 1808

Leuk dat je met de klas naar het Rijksmuseum komt. Heb je het filmpje al bekeken met de leerlingen? Ja? Dan kunnen jullie nu beginnen met de beeldende opdracht. Ali en Wil vinden het prachtig als de leerlingen in stijl naar het museum komen.

Verdeel de klas in vier kleurengroepen

Verdeel ter voorbereiding op het museumbezoek de klas in vier kleurengroepen. De leerlingen maken een pruik in de kleur van hun groepje en maken tijdens deze les op actieve wijze kennis met de pruikentijd.

Start met het filmpje

Voorafgaand kijk je met de leerlingen het animatiefilmpje bij Help! de muziek is zoek. In het filmpje ontmoeten de leerlingen de hoofdpersonen van de theatrale rondleiding: Wil en Ali. Zij leiden de leerlingen rond tijdens het museumbezoek. In het filmpje vertellen zij belangrijke informatie, die de leerlingen voor de rondleiding moeten weten.

Als er niet voldoende tijd is om met de leerlingen een pruik te maken, kun je er voor kiezen om de kinderen een T-shirt aan te laten trekken in de kleur van hun kleurengroepje.

Leerdoelen

- Leerlingen maken kennis met de pruikentijd;
- Leerlingen leren de beeldende mogelijkheden van diverse materialen onderzoeken aan de hand van de aspecten kleur, vorm, ruimte, textuur en compositie;

- Leerlingen leren hun zintuiglijke en motorische mogelijkheden optimaliseren en geïntegreerd gebruiken en ze leren omgaan met hulpmiddelen en met de hulp van anderen.

Sleutelwoorden

- 18^e eeuw (*Dit is heel lang geleden. Wij noemen de 18^e eeuw de tijd van de pruiken en de mooie meubels*)
- Een pruik (*Een kunstmatig kapsel dat op het hoofd wordt gedragen. Het lijkt op het eigen haar van de persoon*)
- Een geleerde (*Een persoon die gestudeerd heeft aan de universiteit*)
- Korset (*Dit is een kledingstuk om het lichaam in model te houden*)
- Hoepelrok (*Een rok in de vorm van een hoepel, die er voor zorgt dat de rok wijd blijft staan*)

Tijd

80 minuten (exclusief voorbereiding en kan worden verspreid over twee dagen).

Introductie (20 minuten)

Organisatie

Leg van te voren al het nodige materiaal voor het maken van de pruiken klaar op een tafel. Laat de leerlingen in de kring zitten.

THEATRALE RONDLEIDING HELP DE MUZIEK IS ZOEK! IN STIJL NAAR HET MUSEUM! (GROEP 1 EN 2)

Susanna van Collen-Mogge met haar dochter, Hermanus Numan, 1776

Boerengezin, Christina Chalton, 1758 - 1808

Kringgesprek

Vertel de leerlingen dat je nog iets van de gang moet pakken. Vervolgens kom je met een pruik op, terug de klas in. Het maakt niet uit wat voor een pruik het is; hoe gekker hoe beter.

Vraag aan de leerlingen

Waarom zou ik deze pruik hebben opgezet? Vinden jullie dat ik er feestelijk uit zie? Zie ik er zo rijker uit?

Laat zien

1. Ga naar www.rijksmuseum.nl
2. klik op 'collectie'
3. klik op 'zoeken in de collectie'
4. typ in de zoekbalk: Suzanna Cornelia Mogge
5. klik op de afbeelding (de afbeelding wordt nu op het volledige scherm weergegeven)

Vraag aan de leerlingen

Wat zien jullie allemaal op het schilderij? Zijn dit rijke of arme mensen? Waar kan je dat aan zien?

Laat zien

1. Klik rechtsboven in het scherm op 'terug naar zoekresultaten'
2. verwijder in de zoekbalk de voorgaande zoekterm
3. typ in de zoek balk: Boerengezin
4. klik op de afbeelding (de afbeelding wordt nu op het volledige scherm weergegeven).

Vraag aan de leerlingen

Wat zien jullie allemaal op het schilderij? Zijn dit rijke of arme mensen? Waar kan je dat aan zien?

Vraag aan de leerlingen

Welke verschillen zien jullie aan de mensen op de twee schilderijen? Kijk eens naar hun kledingstijl. Wat valt jullie op?

Vertel de leerlingen

Binnenkort gaan we op bezoek bij Ali en Wil in het Rijksmuseum om mee te helpen met zoeken naar de klepels. We worden dan met het verhaal *Help! De muziek is zoek* mee terug genomen naar de 18^e eeuw. Dit wordt ook wel de pruikentijd genoemd. In de 18^e eeuw was het heel normaal dat mensen een pruik droegen. Je kon goed herkennen welke mensen er belangrijk en rijk waren.

Je had pruiken in verschillende soorten en maten. Gemaakt van paardenhaar of mensenhaar, met of zonder krullen versierd. Mannen droegen vaak een staartje en de pruiken van vrouwen waren soms zó hoog, dat ze met moeite de koets in konden komen. Om de pruiken nog mooier en witter te maken werden ze gepoederd. Dat gebeurde in een speciale kamer: de pruikenkamer. Een bediende gooide meel in de lucht, zo werd het meel gelijk verdeeld over de pruik en werden ze nog mooier en witter.

De mannen en vrouwen droegen in de pruikentijd zeer uitbundige kleding met veel kant, gouddraad, gespen en strikken.

THEATRALE RONDLEIDING HELP DE MUZIEK IS ZOEK! IN STIJL NAAR HET MUSEUM! (GROEP 1 EN 2)

Susanna van Collen-Mogge met haar dochter, Hermanus Numan, 1776

Boerengezin, Christina Chalon, 1758 - 1808

De vrouwen droegen wijde rokken en strakke korsetten. Onder de rok droegen de vrouwen een hoepelrok, waardoor de rok heel breed werd. De rokken waren soms zo breed dat ze alleen zijwaarts door de deur konden. Het korset werd heel strak aangetrokken, waardoor de middel van een vrouw heel slank leek. Dit zat niet lekker en de vrouwen konden zich hierin moeilijk bewegen. In die tijd vonden mensen dit deftig. Ook de kinderen van de rijke mensen zagen er in de pruike tijd net zo uit als volwassenen en droegen dezelfde kleren. De meisjes droegen al hoepelrokken en de jongens pruiken.

Eventueel extra informatie over de pruike tijd voor de leraar:

http://www.schooltv.nl/beeldbank/clip/20120530_pruikentijd_02

Aan de slag met je pruike (60 minuten)

Iedere leerling maakt zijn eigen pruike in het rood, geel, roze of oranje. Zo gaat de groep in stijl naar het museum.

Er zijn drie stappenkaarten met drie verschillende soorten pruiken. Zo kunt u rekening houden met de verschillen tussen leerlingen in de klas.

Watten pruike (stappenkaart 1)

- Deze stappenkaart is voor kleuters die nog moeite hebben met fijne motorische handelingen.

Krantenpapieren pruike (stappenkaart 2)

- Deze stappenkaart is voor kleuters die al verder ontwikkeld zijn in hun fijne motoriek. Voor het maken van deze pruike moeten de leerlingen kunnen knippen en papier kunnen rollen tot krullen.

Wc-rollen pruike (stappenkaart 3)

- Deze stappenkaart is voor kleuters die een goede fijne motoriek beheersen en kunnen knopen. Als een leerling nog niet goed kan knopen, kunnen de wc-rollen ook aan elkaar worden geniet.

In stijl naar het museum!

Jullie zijn klaar voor het museumbezoek als de pruiken af zijn. De leerlingen zetten tijdens het bezoek aan het museum de pruiken op. De acteurs kunnen zo goed herkennen welke leerlingen in welk kleurengroepje zitten.

Veel plezier!